

“Education is the most powerful weapon which you can use to change the world.”
Nelson Mandela

Vad kan en kryptovaluta göra för dig?

Många som äger kryptovalutor är ointresserade av vad de kan producera, istället hoppas man att priset ska gå upp. Att bara se till ett pris är ej att investera, det är snarare att spekulera. När du ska köpa ett värdepapper bör du titta på den underliggande ekonomin, vad tillgångarna kan producera åt dig. Det underliggande värdet ska vara högre än priset på till exempel en aktie, vilket gör att man skapar sig en säkerhetsmarginal.

Köper du icke-produktiva tillgångar som till exempel kryptovalutor så gäller det att nästa person ska vara villig att betala mer än du gjort för kryptovalutan, genom att den personen är mer exalterad än du över tillgången, likt under en auktion. Ett exempel är guld, som precis som kryptovalutor är en icke-produktiv tillgång (från Jesus tid till idag har den avkastningen i guld varit strax under än 1 % per år). Om du köper en kryptovaluta kommer den ej att generera ränta på ränta, den kommer att finnas där tills nästa köpare är villig att betala mer eller mindre än du gjort. Priset måste drivas upp och till slut nås ett tak.

Ett pris kan sättas på allt. Det kan vara allt från snäckor till hjältänder om du tror på magi eller liknande. Precis så såg det ut med tulpaner på 1600-talet. Folk älskar att spekulera och kommer fortsätta göra det. Det gör att vi som value investors kan köpa fantastiska tillgångar till bra priser. Under 1942 var många amerikaner ovissa om de skulle vinna eller förlora kriget eller om de skulle behöva fly till ett annat land och sälja alla ägodelar. De som sålde allt och köpte guld med argumentet att guldet skulle vara en trygg tillgång, skulle idag ha mindre än en penny för varje dollar jämfört med de som hade investerat i aktier. Att spekulera i guld är enligt många ett bra sätt att bevara kapital. Jag anser att det är en illusion.

Kan jag handla för mina kryptovalutor?

Att handla med kryptovalutor är extremt svårt. Pondera att två personer ska genomföra en affär med varandra - ett bilköp för exempelvis priset 1 bitcoin. På grund av de höga prisskillnaderna kan priset snabbt stiga eller sjunka gentemot andra valutor. Lek med tanken att priset på bitcoin nästa dag har sjunkit med hälften eller gått upp dubbelt så mycket. Hur känner man inför det? Hade det varit ok? Att byta produkter med varandra har människor gjort i hundratals år. Att använda sig av kryptovalutor vid köp eller försäljning av dagliga produkter kan dock bli väldigt riskfyllt om man därefter ska konvertera kryptovalutan från eller till en vedertagen statsutgiven valuta.

Vad är då kryptovaluta?

Kryptovalutor är, likt artificiellt guld, skapat av otroligt smarta dataforskare som låter vanliga människor spekulera i det. Det finns i dagsläget cirka 8404 kryptovalutor (<https://se.investing.com/crypto/currencies>) - den mest kända av dessa är bitcoin och skapades i ett försök att kringgå såväl banker som statlig kontroll genom ett oberoende system. Idén är att det ska vara "omöjligt" att hacka om tillräckligt många datorer i systemet kontrollerar varje transaktion. Detta fungerar dock inte i praktiken, vilket påvisats i flertalet uppmärksammade artiklar på sistone där ägare av kryptovalutor blivit hackade och bestulna på sina tillgångar. Syftet var att kunna möjliggöra direkta betalningar över internet mellan olika användare utan att använda sig av en tredje part, såsom en bank eller liknande.

Det är dock fråga om en helt eller delvis oreglerad marknad, i vilken likt en fri marknad handlar om utbud och efterfrågan. Även dollar, kronor, aktier och guld får sitt pris i handeln på olika börser. Skillnaden är att de andra tillgångsslagen har någon slags förankring i den reella ekonomin. Aktier värderas oftast med utgångspunkt i hur det går för bolaget, råvaror kan prissättas utifrån ett konkret behov av olja eller metaller. Kronans värde är kopplat till den svenska ekonomin och stöts dessutom av Riksbanken. Kryptovalutorna har ingen motsvarande förankring i den reella ekonomin. Priset blir en överenskommelse mellan köpare och säljare genom att till exempel en bit kod, som representerar ett virtuellt mynt, anses ha ett visst värde (pris). Exempelvis "bitcoin" är en tillgång utan inneboende värde, vars marknadspris kan vara vad som helst, eller ingenting.

Är kryptovalutor pengar?

Det beror på hur pengar definieras. Riksbanken brukar tala om tre vedertagna definitioner av pengar;

1. En valuta utgiven av en stat, till exempel SEK som ges ut av Riksbanken. Mot bakgrund av den definitionen utgör kryptovalutor inte pengar. Hela idén med de ursprungliga kryptovalutorna är att de ska stå fria från statlig kontroll.
2. En tillgång med ett underliggande värde. Kronans värde var knuten till guld fram till 1931. Betraktar man kryptovalutor på det sättet, är det inte att ses som pengar.
3. Den vanligaste definitionen är att pengar är något som kan användas som betalning för något annat. Detta innebär att pengarna har ett vedertaget värde så att de kan användas för att mäta värdet av till exempel en Big Mac. Därutöver ska pengar bevara ett värde, det vill säga att priset ej svänger. På så sätt liknar kryptovalutor pengar eftersom det går ibland att betala med kryptovalutan, även om det är en komplicerad process och extremt få affärer accepterar dem. Riksbanken är dock av motsatt åsikt, kryptovalutorna kan ha extrema prissvängningar. Riksbanken definierar i stället kryptovalutor som en tillgång du kan spekulera i, ungefär som konst eller guld.

Om du däremot vill bli varaktigt rik och sova som en stock, bör du spela minimalt på casino och istället vara delägare i casinot. Nyligen var det strömavbrott i Stockholm - **men trängselskatten fungerade ändå!** Reservbatterier och dieselaggregat används som säkerhetsåtgärder så inhämtade av skattemedel fortlöper i fall av exempelvis strömavbrott. Detta påvisar vad staten värderar och därmed vill skydda i fall av kris eller oförutsedda händelser. Investeringar bör ske efter samma princip – med goda säkerhetsmarginaler för oförutsedda händelser eller nedgångar - det är då det flödar in tonvis med cash. Lek med tanken att om du endast fick köpa ett bolag eller en sak i ditt liv. Hur skulle du göra då? Satsa på kryptovalutor? Tålmod kan skapa frustration på kort sikt, aktiemarknaden har överreagerat med övervärderade värdepapper. Till följd av detta tror många att det kommer fortsätta uppåt och tror att man kan klara sig utan en säkerhetsmarginal. De som har lång erfarenhet i branschen vet att det efter en tid kommer stora nedgångar som raderar ut mångas tillgångar.

De flesta som talar om sunt förnuft agerar dessvärre oftast inte i enlighet med detta – det är mycket svårare att agera med sunt förnuft än utan. Personer med extremt högt IQ har i århundraden slagit sig ihop med akademisk elit på till exempel Harvard i försök att skapa en formel för att generera betydligt högre avkastning än gemene man skulle kunna. Tyvärr så är dessa personer fel utbildade. De har misslyckats med detta och nya försök görs åter och återigen. Vad de egentligen letar efter är möjligheten att omvandla bly till guld – vilket är alkemi. Det fungerar helt enkelt inte. De kunde ha ringt mig så skulle jag förklara att det inte går. Det är så över hela jorden, och en instinkt att bli rik som även professorer och finansdepartement inte förstår, vilket är att det inte går att få till guld av bly. Detta påvisar på hur extremt svårt det är att praktisera sunt förnuft på något mycket enkelt. När man är välutbildad gäller det att tänka kritiskt och avgöra när en professor har rätt eller fel, då är man på rätt väg. Investerar dina pengar, och minimera spekulatjonen och äg tillgångar som ger ränta på ränta.

“The world is full of foolish gamblers and they will not do as well as the patient investors.”
Charlie Munger

Vänliga hälsningar,
Joakim Huth

j.huth@investerum.se

Ordförande i Investeringskommittén

I Investerums [owners manual](#) får du mer information om oss, våra förvaltningsprinciper och våra tjänster.

Riskinformation

Innehållet i maillet ska inte tolkas som råd, erbjudande eller rekommendation att köpa någon produkt eller tjänst. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. En investering i värdepapper/fonder kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka det investerade kapitalet. För mer information om risker, se [investerum.se](#).

Kontor

Investerum AB
Karlavägen 108
115 26 Stockholm
Tel: 08 522 98 400 | Fax:
08-611 04 08
E-post: info@investerum.se

www.investerum.se

© Investerum 2021

Signatory of:

